

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is financed by the European Union.

MESEM Mesleki Sınav ve
Sertifikasyon Merkezi

KEY TO EMPLOYMENT: ACCI VOCATIONAL TESTING AND CERTIFICATION CENTER

**“Yeterliyim,
Belgeliyim,
Sektörde Öncelikliyim”**

KEY TO EMPLOYMENT: ACCI VOCATIONAL TESTING AND CERTIFICATION CENTER

İSTİHDAMIN ANAHTARI

ATSO Mesleki Sınav ve Sertifikasyon Merkezi
(ATSOMESEM)

PROJE BİLGİLENDİRME KİTAPÇIĞI
ÇALIŞANLAR

EĞİTİM VE KALİTE MÜDÜRLÜĞÜ

MART 2012

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	6
1.1. Türkiye’de Yiyecek İçecek Sektörü.....	6
1.2.Akdeniz ve Ege Bölgesinde Sektörün Durumu	8
2. MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU	11
2.1. Türkiye’de Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi (UMYS)	13
2.2. Ulusal Meslek Standardı (UMS) Kavramı	13
2.3.Ulusal Mesleki Yeterlilik Kavramı	14
2.4. Türkiye’de Mesleki Yeterlilik Kurumu’nun ve Ulusal Yeterlilik Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (UYEP)	14
2.5. Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (AYÇ)	15
3. PROJE İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER.....	18
3.1. Projenin Hedef Kitlesi	18
3.2. Projenin Amacı	22
3.3. Çalışanlar için Projenin Önemi	24
3.4. Proje Ortakları ve İştirakçiler.....	27
3.5. Proje Faaliyetleri	29
3.5.1. Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması	29
3.5.2. Komitelerin Kurulması.....	30
3.5.3. Bilgilendirme Toplantılarının Düzenlenmesi	30
3.5.4. ATSO Mesleki Sınav ve Sertifikasyon Merkezi’nin (ATSOMESEM) Kurulması ve Türkiye Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) Akreditasyon Süreci.....	31
3.6. Projenin Yaygınlaştırılması ve Sürdürülebilirliği	31

ÖNSÖZ

Gerek Dünya ekonomilerinde, gerekse Türkiye ekonomisinde, yaratılan katma değer itibariyle hizmet sektörünün payının sürekli bir artış trendinde olduğunu görüyoruz. Hizmet sektörü içerisindeki en büyük paylardan birisini de turizm sektörü oluşturmaktadır. Ülkemiz de Dünya genelindeki bu değişime paralel bir seyir izlemiş ve özellikle 1980'lerden başlayarak turizm sektöründe yaratılan katma değeri hızlı bir artış sergilemiştir. Bugün gelinen noktada Türkiye Dünyanın en önemli turizm destinasyonlarından birisi, Türkiye'nin turizm başkenti olan Antalya ise alınan ziyaretçi sayısı itibariyle Dünyada 4. destinasyon konumundadır.

Turizm sektörünün emek yoğun yapısı nedeniyle verilen hizmetin kalitesi insan faktörüne direkt olarak bağlıdır. Turizmin sürdürülebilir olması insan kaynağına verilen önem ile, başka bir deyişle nitelikli işgücünün istihdamı ile mümkündür. Sektör sürekli büyürken sektörde ihtiyaç duyulan nitelikli eleman sayısı da buna paralel olarak her geçen gün daha fazla artmaktadır.

Bu gelişme yaşanırken, işverenler ihtiyaçlarını karşılayan elemanları tespit etmek ve ulaşma noktasında sorun yaşarlarken, işgörenler de sahip oldukları mesleki bilgi ve niteliği objektif kriterlere dayalı olarak gösterememe sorunu ile yüz yüze kalmaktadırlar.

Bu soruna çözüm üretme amacı ile ATSO bünyesinde, ATSO Mesleki Sınav ve Sertifikasyon Merkezi (ATSOMESEM) adını verdiğimiz akredite bir merkez kuruyoruz. Bu merkezde; mesleki alanlarda yeterlilik kriterleri hazırlanarak, objektif ölçme ve değerlendirme uygulamaları sonucu belgelendirme faaliyeti gerçekleştirecektir. Artık işgörenler bilgi, beceri ve yetkinliklerinin düzeyini bu merkezden alacakları AB ülkelerinde geçerliliği olan bir belge ile kanıtlayabileceklerdir. Böylece iş arayanların sektörde istihdam edilmesi kolaylaşacak, mesleki bilgi düzeylerini belgeleyen kişiler niteliklerine uygun ücret talep edebilecekler, hatta Europass belgesinin alınması durumunda AB ülkelerinde de istihdam olanağı elde edebileceklerdir.

ATSOMESEM, sektörde çalışıp başka alanlarda uzmanlaşan veya “alaylı” olarak nitelendirilen işgörenlere de mesleki bilgi ve beceri düzeylerini belgelendirme imkanı sunmaktadır. Diğer taraftan, işletmelere Mesleki Yeterlik Belgesine sahip bireyleri istihdam ettikleri takdirde, 6111 sayılı Kanun kapsamındaki şartlara göre 12 aydan 54 aya varan süreyle sigorta primi işveren teşviğinden yararlanabilme imkanının verilmesi, bu belgeye sahip elemanların işverenlerce tercih edilmelerini sağlayacaktır.

Merkezi Finans ve İhale Birimi (MFİB) tarafından VOC-TEST merkezleri Hibe Programı çerçevesinde uygulamaya konan “İstihdamın Anahtarı: ATSO Mesleki Sınav ve Sertifikasyon Merkezi” (ATSOMESEM) projesi, ülkedeki 26 projeden biri olup, bölge ve ülke açısından yiyecek içecek sektöründe tek olma özelliğine sahiptir. %90’ı Avrupa Birliği fonlarından, %10’u da Antalya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından karşılanacak olan 270.989 Avro toplam bütçeli ATSOMESEM projesi, 23 Mart 2011 tarihinde başlamış 2 yıl sürecek bir projedir.

Bu vesile ile projenin ulusal düzeyde uygulanmasında ve özellikle Akdeniz ve Ege bölgesindeki hedef kitlelere ulaşmasında destek sağlayan ve yürütülmesi aşamasında da işbirliğini devam ettirecek olan proje ortaklarımız Alanya, Fethiye, Manavgat Ticaret ve Sanayi Odalarına, Bodrum Ticaret Odasına, Profesyonel Otel Yöneticileri Derneğine, Tüm Gastronomi Yöneticileri Derneğine ve proje iştirakçilerimiz olan Türkiye İş Kurumu Antalya İl Müdürlüğü ile Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu’na da teşekkürlerimi sunarım.

Çetin Osman BUDAK
ATSO YÖNETİM KURULU BAŞKANI
TOBB YÖNETİM KURULU ÜYESİ

1. GİRİŞ

1.1. Türkiye'de Yiyecek İçecek Sektörü

Ülkemizde önemi 1980'lerden sonra anlaşarak gelişmeye başlayan turizm sektörü, büyüme hızı ve mevcut potansiyeli ile ülkemiz için çok önemli bir ekonomik sektördür. Dünya Turizm Örgütü (DTÖ) tarafından hazırlanan 'Turizm 2020 Yılı Vizyonu' çalışmasında, 2020 yılında dünyadaki turist sayısının 1,5 milyar kişi, toplam turizm gelirin ise 2 trilyon dolar olacağı öngörülmektedir. Türkiye bu pastadan % 2,5'lik bir pay almaktadır. Türkiye'nin Avrupa'daki payı ise yaklaşık olarak %5'tir. Türkiye'nin 2010 yılı turizm geliri 20 milyar 806 milyon \$, projemizin hedef bölgeleri olan Akdeniz ve Ege Bölgeleri'nin 2010 yılı turizm gelirleri ise ülke gelirin yaklaşık 1/3'ini karşılamaktadır. Bu bölgelerin, Türkiye'nin turizm gelirin 1/3'ini karşılaması, turizm potansiyellerini ve projenin hedef bölgeleri seçilmelerinin nedenini ortaya koymaktadır.

Proje kapsamında hibe rehberinde belirtilen 11 öncelikli sektör arasından turizm sektörü ve buna bağlı olan yiyecek ve içecek hizmetleri alt sektörü hedef sektör olarak belirlenmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu 2010 yılı verilerine göre, Tablo 1'de görüldüğü gibi 2009 yılından 2010 yılına kadar geçen dönemde turizm sektörü ile ilişkili alanlarda çalışan sigortalı sayısı %73,74 oranında artmıştır. SGK 2010 yılı verilerine göre çalışan kapasitesiyle yiyecek ve içecek sektörü, turizm sektörünün %56'sını tek başına oluşturması nedeni ile projenin hedef grubu olarak belirlenmiştir.. Kayıtdışı turizm çalışanları da değerlendirmeye alındığında bu rakam TÜİK tarafından açıklanan tahmine göre yaklaşık 1.2 milyon kişiye ulaşmaktadır. Turizme dayalı diğer ticari faaliyetler de dikkate alındığında sektörün istihdam kapasitesinin çok daha yüksek olduğu açıktır.

Tablo 1: Turizm Sektöründe Sigortalı Çalışan Sayısı¹

Turizm Alt Sektörü	2009	2010	Değişim %
Konaklama	87.346	150.086	71,83
Hava Yolu Taşımacılığı	9.649	7.253	-24,83
Yiyecek ve İçecek Hizmetleri	124.594	256.897	106,19
Seyahat Acentesi, Tur Operatörü, Resmi Hizmetler	40.180	40.567	0,96
Toplam	261.769	454.802	73,74

Ayrıca Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından; işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan meslekleri belirlemek, ileriki yıllarda istihdam değişimlerinin beklendiği meslekleri tespit etmek, işgücü piyasasında meydana gelen değişim ve gelişmeleri izleyerek bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkisini ortaya çıkartmak ve alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla 2009 yılında “Antalya İli İşgücü Piyasası Bilgileri Anketi”² adlı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonucunda iş yeri sayıları itibarıyla, en üst grup içinde “Oteller ve Lokantaların” yer aldığı ve toplamda en fazla çalışan sayısının yiyecek ve içecek işletmeciliği meslek elemanlığı, garsonluk ve komilik mesleklerinin olduğu belirtilmektedir. Bu çalışmanın sonucu ile yukarıda yer alan SGK verilerini göz önüne aldığımızda yiyecek içecek hizmeti veren işletmelerdeki çalışan sayılarında hızlı bir artış olduğu ve bu sayısal artışla birlikte nitelikli elemana daha fazla ihtiyaç olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

¹ TUOFED Turizm Raporu, Sayı 4, Mart 2011 s.13.

² T.C. Çalışma ve sosyal Güvenlik Bakanlığı Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, “Antalya İli 2009 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu, s.6

1.2. Akdeniz ve Ege Bölgesinde Sektörün Durumu

İş piyasasının vasıflı ara eleman bulmakta zorluk yaşamasına rağmen, mesleki eğitim mezunlarının işsizlik oranı yüksektir. 2000 yılında mesleki eğitim mezunlarının işsizlik oranı %10.9 iken, bu rakam 2005 yılında %13.3'e yükselmiştir. Tablo 2'de görüldüğü üzere Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2010 yılı verilerine göre Türkiye genelinde ülkedeki işsizlik oranı %11.9 gençler arasındaki işsizlik oranı ise %21 düzeyini göstermektedir³. TÜİK'in bölgesel araştırmaları⁴ 2010 raporuna göre, TR61 (Antalya-Isparta-Burdur) bölgesindeki işgücü oranı Türkiye genelinin %4.2'sini, istihdam içinde yer alanların oranı %4.4'ünü, işsizlik oranı ise %3.8'ini⁵; TR32'ye göre⁵ (Aydın-Denizli-Muğla) işgücü oranı Türkiye genelinin %4.5'ini istihdam içinde yer alanlarının oranı %4.5'ini, işsizlerin oranı ise %4.4'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 2. İşgücü Sayıları

	TR61	TR32	Türkiye
İşgücü	1.102.000	1.150.000	25.641.000
İstihdam İçinde Yer Alanlar	984.000	1.013.000	22.594.000
İşsizler	118.000	137.000	3.046.000

Akdeniz ve Ege Bölgeleri'nde önemli ekonomik sektörlerden biri olan turizm sektörünün yoğun işgücü talebi, beraberinde hızla artan iç göçü; iç göç de artan mevsimsel işsizliği ve kalifiye eleman sıkıntısını getirmektedir. Turizm sektörünün istihdam üzerinde yarattığı etkiden dolayı yiyecek ve içecek sektöründe iş bulma umudu ile gelenler sektörün kalifiye eleman ihtiyacına cevap verememektedir.

3 TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi 2010

4 TÜİK, TR61 Bölgesel Göstergeler 2010

5 TÜİK, TR32 Bölgesel Göstergeler 2010

Ayrıca turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin büyük çoğunluğunun çalışanlara sezonluk istihdam olanakları sunmaları, kalifiye işgücünün daha farklı sektörlerle kaymasına yol açmaktadır. Bu durum sektörde eğitilmiş ve sertifikalı işgücünün öneminin yeterince kavranmadığının bir göstergesidir.

Turizm sektöründe yaşanan kayıt dışı istihdam sorunu nedeniyle sektörde çalışan sayısına ilişkin net rakamlara ulaşmak mümkün değildir. Proje hazırlık döneminde Akdeniz ve Ege Bölgeleri'nde faaliyet gösteren turizm örgütleri, meslek örgütleri, Akdeniz Üniversitesi ve proje ortakları olan Ticaret ve Sanayi Odaları ile yapılan görüşmelerde somut verilerden (Turizm Bakanlığı 2010 verileri) yola çıkılarak projeksiyon yöntemiyle projenin hedef meslek gruplarına ilişkin çalışan sayıları belirlenmiştir.

Tablo 3'de yer alan Turizm Bakanlığı 2010 yılı Turizm yatırımı, işletmesi ve belediye belgeli konaklama, yeme içme ve eğlence yerleri tesis sayılarına göre Akdeniz ve Ege Bölgesi'nde toplam 5.714 tesis bulunmaktadır ve bu tesislerde projenin hedef meslek gruplarına (servis görevlisi seviye 2-3-4, bar görevlisi seviye 4, servis yöneticisi seviye 5) mensup yaklaşık çalışan sayısı her tesiste ortalama 30 kişinin çalıştığı varsayımından hareketle 171.420 kişidir. Konaklama tesisleri sayısına ek olarak bölgedeki ticaret ve sanayi odalarına kayıtlı yiyecek ve içecek sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin sayısı 6,516 ve her işletmede ortalama 10 kişi'nin çalıştığı varsayımından hareketle çalışan sayısı yaklaşık 65,160 olarak belirlenmiştir. Buna göre hedef bölgelerde yiyecek ve içecek sektöründe toplam aktif çalışan sayısı 236.580 kişidir.

Tablo 3 Tesis Sayıları⁶

Belge Türü	Türkiye				Akdeniz ve Ege Bölgesi			
	Konaklama Tesisleri	Yeme İçme Tesisleri	Eğlence Yerleri	Toplam	Konaklama Tesisleri	Yeme İçme Tesisleri	Eğlence Yerleri	Toplam
Turizm Bakanlığı Yatırımı Belgeli	877	54	3	934	464	28	-	492
Turizm Bakanlığı İşletmesi Belgeli	2,647	909	77	3,633	1,439	176	11	1,626
Belediye Belgeli⁷	14,066	-	-	14,066	3,596	-	-	3,596
Toplam	17,59	963	80	18,633	5,499	204	11	5,714

Antalya ekonomisine dair büyüme, ihracat potansiyeli, döviz getirisi gibi ekonomik kriterler gelişmenin motorunun turizm sektörü olduğunu, bu sektörün diğer birçok alanda hizmet ve mal üretimini harekete geçirdiğini göstermektedir. Akdeniz ve Ege bölgesinde, işgücü piyasasında en önemli istihdam kaynağı da turizmin alt sektörü olan yiyecek içecek sektörüdür. Dolayısıyla özellikle genç işsizliğini azaltmak ve insana yakışır işlerin yaratılmasını sağlamak bakımından turizm ve bağlantılı sektörlerin öncelikle göz önünde tutulması gerektiği açıktır.

6 Turizm Bakanlığı, Turizm Yatırımı-İşletmesi Belgeli Tesis İstatistikleri, 2010. <http://www.ktbyatirimisletmeler.gov.tr/belge/1-63769/tesis-istatistikleri.html>

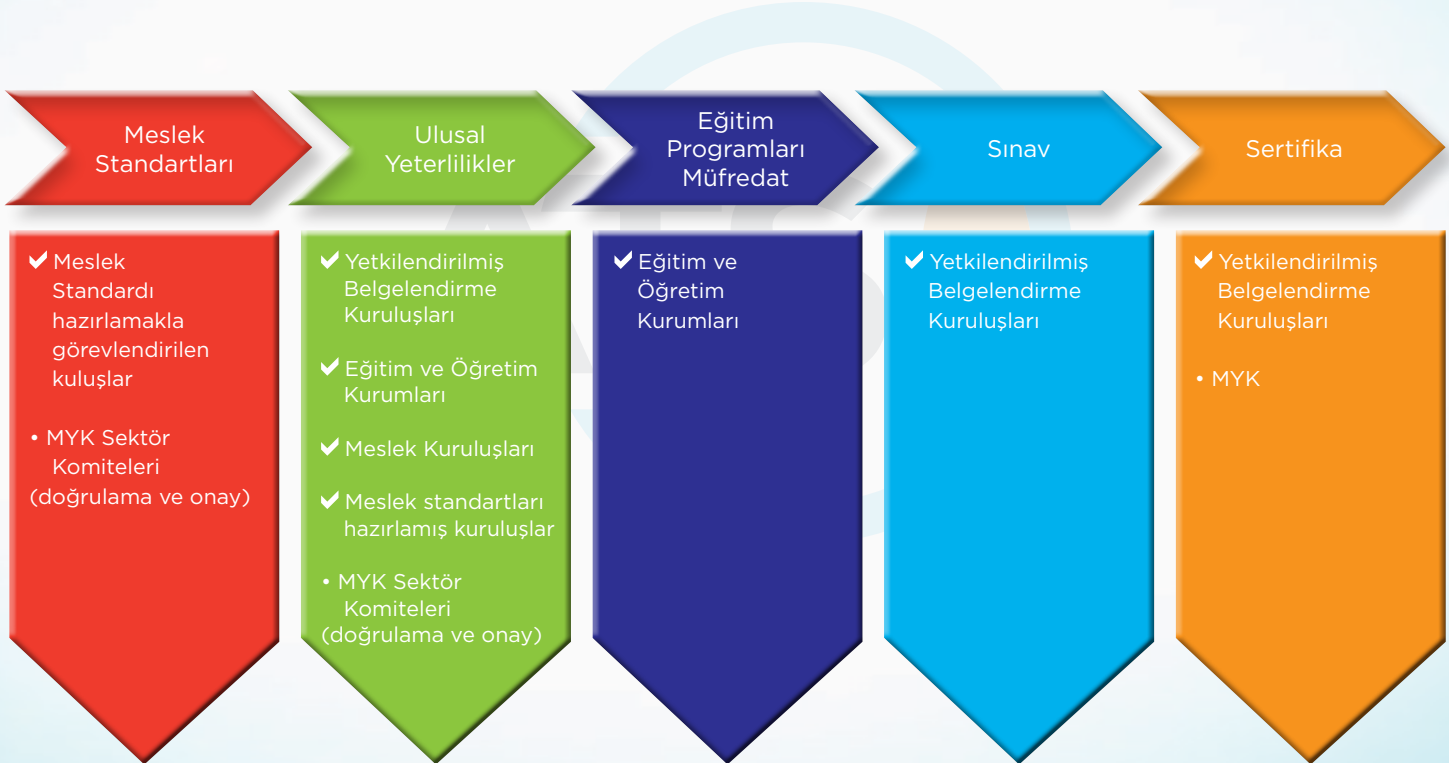
7 Turizm Bakanlığı, Belediye belgeli Tesis İstatistikleri, 2006. <http://www.ktbyatirimisletmeler.gov.tr/belge/1-63780/belediye-belgeli-tesis-envanteri.html>

2. MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ülkemizde ulusal mesleki yeterlilik sisteminin oluşturulması amacıyla 2006 yılında Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) kurulmuştur. Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK), meslek standartlarını temel alarak, teknik ve meslekî alanlarda ulusal yeterliliklerin esaslarını belirlemek; denetim, ölçme, değerlendirme, belgelendirme ve sertifikalandırmaya ilişkin faaliyetleri yürütmek üzere 21 Eylül 2006 tarihli ve 5544 sayılı Kanun ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olarak kurulmuştur.

Kurumun temel amacı; Avrupa Birliği ile uyumlu ulusal yeterlilik sistemini kurmak (UYS) ve işletmektir. Bu amaç doğrultusunda, eğitim sistemi ile istihdamı arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi, bireylerin iş piyasasında geçerli olan bilgi ve becerileri kazanmalarına yardımcı olunması, meslek standartlarının ve yeterliliklerinin oluşturulması ve geliştirilmesi, eğitim kalitesinin yükseltilip standardize edilmesi ve yeterlilik belgeleri aracılığıyla bilgi ve becerilerin uluslararası düzeyde kanıtlanması, sınav belgelendirme sisteminin kurulması ve işletilmesi çalışmalarını gerçekleştirmektedir. Kurumun faaliyet alanı eğitim ve istihdam kesimini birlikte ilgilendirdiğinden bütün karar süreçlerinde de ilgili sosyal tarafların katkılarının esas alındığı bir yaklaşım benimsenmiştir.

Mesleki Yeterlilik sistem aşağıdaki şekilden de grldğg üzere meslek standartlarından oluşmakta, standartlara göre ulusal mesleki yeterlilikler geliştirilmekte, eğitim ve ğretim kurumları bu standart ve yeterliliklere göre eğitim programlarını oluşturmakta, MYK tarafından yetkilendirilen ve TÜRKAK'tan akredite olan sınav ve test merkezleri de belgelendirme faaliyetini gerçekleştirmektedir.

2.1. Türkiye’de Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi (UMYS)

Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi; ulusal meslek standartlarının oluşturulduğu, mesleki ve teknik eğitim ve öğretim programlarının bu standartlara göre hazırlandığı, işgücünün mesleki yeterliliğinin akredite edildiği ve MYK tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlarca ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yapılan teorik ve uygulamalı sınavlar sonucunda belgelendirildiği, alınan belgelerin ulusal ve uluslararası düzeyde kıyaslanabilirliğinin sağlandığı, hayat boyu öğrenmenin desteklendiği, formel (örgün) eğitim almadan mesleği öğrenen kişilere becerilerini belgelendirme imkanının verildiği ve iş dünyası temsilcilerinin sürece ilişkin tüm kararlara aktif olarak katıldığı, kalite güvencesinin sağlandığı, adil, şeffaf ve güvenilir bir sistemdir.

UMYS'nin koordinasyonu MYK tarafından sağlanmakta ve MYK sistemde izleme, değerlendirme, görevlendirme ve yetkilendirme görevlerini üstlenmektedir.

2.2. Ulusal Meslek Standardı (UMS) Kavramı

Bir mesleğin başarılı bir şekilde icra edilebilmesi için gerekli olan bilgi, beceri, tutum ve davranışların neler olduğunu asgari olarak belirten standartlardır. Bu standartlar iş dünyası ile uzlaşılarak hazırlanmakta ve Resmi Gazete de yayınlanarak yürürlüğe girmektedir. Standardı hazırlanacak meslekler, iş piyasasının ve eğitim kurumlarının öncelikli ihtiyaçları ve sektör komitelerinin önerileri dikkate alınarak Yönetim Kurulunca belirlenmektedir.

Meslek Standardının şekli ve içeriği; uluslararası örnekler incelenerek hazırlanan ve sektör komitesinden görüş alınarak Yönetim Kurulunca onaylanan “Meslek Standardı Formatı”na uygun olarak hazırlanmakta ve “Meslek Standardı Formatı” uluslararası uygulamalardaki değişiklikler ile MYK uygulamalarından elde edilen veriler ve değerlendirmeler dikkate alınarak güncellenmektedir. Standardı belirlenecek mesleğe ilişkin yeterlilik düzeyleri, Avrupa Birliği tarafından benimsenen yeterlilik seviyelerine ve Avrupa Yeterlilik Çerçevesine (AYÇ) uygun olmak zorundadır.

2012 yılı Mart ayı itibariyle, 225 mesleğin ulusal meslek standardı hazırlanmış ve Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.

2.3. Ulusal Mesleki Yeterlilik Kavramı

Yeterlilik, Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından onaylanan ve Ulusal Yeterlilik Çerçevesi'ne (UYÇ) yerleştirilen bireyin sahip olması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikler ile ölçme ve değerlendirme kriterlerini içeren belgelerdir. Ulusal yeterlilikler ulusal meslek standartları ya da standartları oluşturan alt birimler kullanılarak geliştirilebilmektedir. Yeterlilikler, yeterlilik birimleri ve yeterlilik seviyelerinden oluşmaktadır. Yeterlilik birimleri, bir yeterliliği oluşturan anlamlı ve ölçülebilir bilgi, beceri ve yetkinliktir. Yeterlilik seviyeleri ise, ulusal yeterlilik çerçevesinde yer alan, bireyin bilgi, beceri ve yetkinlik düzeyini gösteren sekiz seviyeden birini oluşturmaktadır. Yeterlilikler öğrenme ve değerlendirme amaçlı kullanılarak yaygın ve informal öğrenmenin tanınmasına imkân sağlar ve kariyer hareketliliğini kolaylaştırır.

2012 yılı Mart ayı itibarıyla, MYK'nin yetkilendirmiş olduğu kurum, kuruluş ve STK'lar tarafından 53 adet mesleki yeterlilik hazırlanmış ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Ulusal Yeterliliklerin Ulusal Meslek Standartlarından (UMS) farkı ise, Ulusal Meslek Standartları işyerinde gerçekleşmesi gereken işi standartlarını belirlerken Ulusal Yeterlilikler işi meslek standartlarına uygun olarak gerçekleştirecek bireylerin sahip olması gereken donanımları ve bu donanımların nasıl ölçüleceğini açıklar.

2.4. Türkiye'de Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun ve Ulusal Yeterlilik Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (UYEP)

"Türkiye'de Mesleki Yeterlilik Kurumunun ve Ulusal Yeterlilik Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi" (UYEP) Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun (MYK) kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesini ve ulusal yeterlilik sistemini destekleyen, meslek standardı hazırlayan, yeterlilik geliştiren, sınav ve belgelendirme işlevi gören sürdürülebilir (VOC-Test) merkezlerinin oluşturulmasını amaçlamaktadır.

UYEP, Avrupa Yeterlilik Çerçevesi değerlendirme, ölçme ve belgelendirme sistemiyle uyumlu bir Ulusal Yeterlilik Sisteminin kurulması, Ulusal Meslek Standartlarının oluşturulması, mesleki ölçme, değerlendirme ve belgelendirme için uygun ve sürdürülebilir bir sistem geliştirilmesi alanlarında Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun bünyesinde yürütülmektedir.

2.5. Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (AYÇ)

Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (AYÇ), Avrupa Konseyi tarafından kararlaştırıldığı üzere, 2008 yılında Avrupa çapında uygulamaya konulmuştur. Sistem, ülkelerin ulusal yeterliliklerini AYÇ ile ilişkilendirerek 2012'den sonra düzenlenecek bütün yeterliliklerin uygun AYÇ seviyesini taşımasını öngörmektedir. Bu amaçla her ülkede bir AYÇ koordinasyon merkezi belirlenmiştir. Türkiye'de de ulusal koordinasyon merkezi MYK'dır.

AYÇ'nin temelini sekiz ana yeterlilik seviyesi oluşturmaktadır. Bu seviyeler en temel öğrenme seviyesinden (seviye 1) en üst düzey öğrenme seviyesine (seviye 8) kadar geniş bir alanı kapsamaktadır. Genel olarak seviye ne kadar artarsa kişiden beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikler de o oranda artmaktadır. AYÇ, farklı ülkelerin ulusal yeterlilik sistemlerini ve çerçevelerini ortak Avrupa referansı - ve onun 8 referans seviyesi - etrafında birbirleriyle ilişkilendirecektir. AYÇ, hayat boyu öğrenmeyi geliştirmeye yönelik bir araç olarak, yüksek öğretim yanı sıra, genel ve mesleki eğitim ve öğretim sonucu elde edilen tüm seviyelerdeki yeterlilikleri içermektedir. Ülkemizde AYÇ'ye uyumlu bir Ulusal Yeterlilik Çerçevesinin kurulması ile birlikte ulusal yeterlilikler arasında daha kolay karşılaştırma yapılabilecek ve kişilerin farklı bir ülkeye gitmeleri durumunda aldıkları bir eğitimi veya belgeyi tekrar almak zorunda bırakmayacaktır.

Avrupa Yeterlilik Çerçevesi Referans Seviyelerinde;

- Bilgi, “bir iş alanına ilişkin olgular, ilkeler, süreçler ve genel kavramlar hakkında bilgi (kuramsal ve/veya fiili bilgi)” olarak tanımlanmaktadır.
- Beceri, “belirli bir konuda veya görevde performans gösterebilmek için gerekli olan bilişsel (mantıksal, sezgisel ve yaratıcı düşünme) ve pratik (el becerisi ve yöntem, malzeme, araç ve gereçlerin kullanımı) beceriler” olarak tanımlanmaktadır.
- Yetkinlik, “özerklik ve sorumluluk” olarak tanımlanmaktadır.

Proje kapsamında Avrupa Yeterlilik Çerçevesi referans seviyelerine göre 3 meslek ve 5 seviyede “Ulusal Mesleki Yeterlilikler” hazırlanacaktır. Piramitte yer alan sıralamadaki her bir seviye, belirli bir seviyede bilgi, beceri ve yetkinliği içermektedir. Genel olarak, seviye ne kadar artarsa, beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikler de bu oranda artmaktadır.

Seviye	Seviye Tanımlayıcı*	Yeterlilik Örnekleri
8. seviye	Çalışan yüksek düzeyde yetki, yenilik, özerklik, akademik ve profesyonel bütünlük sergiler. Araştırma ve yeni fikir ve süreçlerin gelişiminde sürekli bir sorumluluk (bağlılık) taşır.	Doktora Derecesi
7. seviye	Çalışan öngörülemeyen, karmaşık ve yeni stratejik yaklaşımlar gerektiren iş faaliyetlerini yönetir ve değiştirir. Çalışma gruplarının profesyonel bilgi ve uygulamalarına katkıda bulunmada ve/veya stratejik performanslarını değerlendirmede sorumluluk alır.	Yüksek Lisans Derecesi/ Uzman profesyonel yeterlilikler, Üst düzey yönetici yeterlilikleri
6. seviye	Çalışan karmaşık teknik veya profesyonel faaliyet veya projeleri yönetir. Öngörülemeyen iş faaliyetlerinde karar verme sorumluluğu alır. Bireylerin ve grupların profesyonel gelişimlerini yönetmede sorumluluk alır.	Lisans Derecesi/ Profesyonel ve yönetici mesleki yeterlilikleri
5. seviye	Çalışan öngörülemeyen değişimin bulunduğu iş faaliyetlerini yönetir ve denetler. Kendisinin ve diğerlerinin performansını değerlendirir ve geliştirir.	Ön-Lisans/ İleri mesleki yeterlilikler
4. seviye	Çalışan çoğunlukla öngörülebilir, ancak değişime tabi olan bir işi yaparken öz- idare kullanır. İş faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için bir miktar sorumluluk alarak diğerlerinin rutin işlerini denetler.	Tam yetkinliği olan ara eleman yeterlilikleri (Yaygın Eğitim Sertifikası, Mesleki/Teknik Lise Diploması)
3. seviye	Çalışan görevlerin tamamlanmasıyla ilgili sorumluluk alır ve problemlerin çözümünde kendi davranışlarını ortama uyarlar.	Yarı-yetkin ara eleman yeterlilikleri (Yaygın Eğitim Sertifikası)
2. seviye	İş gözetim altında sınırlı özerklik ile yapılır.	Temel mesleki yeterlilikler (Yaygın Eğitim Sertifikası)
1. seviye	İş doğrudan gözetim altında belirli kurallarla tanımlanmış şekilde yapılır.	Meslek öncesi yeterlilikler (İlköğretim Diploması)

*Her seviyenin özellikleri, bilgi, beceri ve o seviye için gerekli öğrenmenin sonucunda ortaya konması beklenen yetkinlikleri tanımlayan bir "seviye tanımlayıcı" ile tanımlanmaktadır."

3. PROJE İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER

3.1. Projenin Hedef Kitlesi

Projenin hedef kitlesi; Akdeniz ve Ege Bölgesi'nde yiyecek ve içecek sektöründe (oteller, restoranlar, barlar ve eğlence mekanları) çalışan ve ilgili okullardan mezun olarak sektörde işgücüne dahil olacak potansiyel servis yöneticileri (seviye 5), servis görevlileri (Seviye 2-3 ve 4), bar görevlileri (Seviye 4) ve Antalya, Manavgat, Bodrum, Fethiye ve Alanya TSO'lar bünyesinde mesleki eğitim konusunda çalışan uzmanlar,

Nihai faydalanıcılar ise; Tüm Türkiye'de yiyecek ve içecek sektöründe çalışan ve ilgili okullardan mezun olarak sektörde işgücüne dahil olacak potansiyel servis yöneticileri (seviye 5), servis görevlileri (Seviye 2-3 ve 4), bar görevlileri (Seviye 4); Akdeniz ve Ege Bölgeleri'nde yiyecek ve içecek sektöründe faaliyet gösteren firmalar, kurum ve kuruluşlar (oteller, lokantalar, barlar, publar, eğlence mekanları, restaurantlar, vs.).

Turizm sektörünün alt sektörü olan yiyecek-içecek hizmetlerindeki istihdam potansiyelini düşündüğümüzde (kayıtlı ve kayıtdışı çalışanlar ile üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun olup sektörde istihdam edilecek kişiler) yaklaşık olarak 1 milyon kişi projemizin hedef kitesidir.

Servis Yöneticisi (Seviye 5): Servis alanındaki hizmetlerin planlamasını ve koordinasyonunu yapan, verdiği görevler ve sorumluluklar doğrultusunda astlarını denetleyip yönlendirerek hizmetlerin işletme standartlarına uygun sunulmasını sağlayan, konuk memnuniyetini ve işletmenin genel bütçesine uygun bütçe hazırlayarak bölümün kârlılığını en yüksek seviyeye çıkaran, yönetme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Bar Görevlisi (Seviye 4): Konaklama, eğlence ve yeme-içme işletmelerinde işletme politika ve izlekleri doğrultusunda barda, ön hazırlıkları yapma, alkollü ve alkolsüz sıcak ve soğuk içecekleri, atıştırmalık yiyecekleri hazırlayıp konuklara sunma, hesap alma ve kapama işlemlerini gerçekleştirme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Servis Görevlisi (Seviye 4): Konaklama, eğlence ve yeme içme işletmelerinde işletme politika ve izlekleri doğrultusunda salon ve masa düzenlemesi, misafir karşılama, rezervasyon alma, yiyecek ve içecek siparişi alma, özel teknikler kullanarak çeşitli yiyecek ve içecekleri servise hazırlama ve servis yapma, sorumlu olduğu servis istasyonları, barlar ve mutfak arasında koordinasyonu sağlama, servis alanına ilişkin aktivitelerin (düğün, ziyafet, kokteyl gibi) yürütülmesinde Servis Yöneticisine (Seviye 5) yardımcı olma, hesap alma ve kapama işlemlerini gerçekleştirme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Servis Görevlisi (Seviye 3): Konaklama, eğlence ve yeme-içme işletmelerinde işletme politika ve izlekleri doğrultusunda salon ve masa düzenlemesi, misafir karşılama, yiyecek ve içecek siparişi alma, çeşitli yiyecek ve içecekleri servis etme, hesap alma ve kapama işlemlerini gerçekleştirme bilgi ve becerisine sahip kişidir.

Servis Görevlisi (Seviye 2): Konaklama, eğence ve yeme-içme işletmelerinde, işletme politika ve izlekleri doğrultusunda servis öncesi ve sonrası servis alanlarının ve servis araçlarının temizlik ve düzenini sağlama, salon ve servis araçlarını servis esnasında salon, bar, mutfak, bulaşkhane arasında taşıma bilgi ve becerisine sahip kişidir.

3.2. Projenin Amacı

- Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi doğrultusunda turizm sektörünün ilgili alt sektörü olan yiyecek içecek sektöründe, uygun bir ölçme, değerlendirme ve belgelendirme sistemi oluşturarak etkin ve sürdürülebilir bir Ulusal Yeterlilik Sistemi (UYS) doğrultusunda “Meslek Standartları ve Yeterlilikleri Geliştirme, Mesleki Bilgi ve Beceri, Sınav ve Belgelendirme Merkezi (VOC-TEST Merkezi)” kurmak ve geliştirmek.
- Mesleki eğitim kapsamında örgün ve yaygın eğitim kurumlarında iş piyasası ihtiyaçlarına uygun öğretimin verilmesini sağlamak amacıyla ilgili eğitim kurumları ve işyerleri arasında koordinasyonu gerçekleştirmek.
- Akdeniz ve Ege Bölgesi'nde farkındalık yaratarak hayat boyu öğrenme faaliyetlerini destekleme, eğitim ve istihdam arasındaki ilişkiyi güçlendirme ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) ile uyumlu Ulusal Mesleki Yeterlilik sisteminin sürdürülebilirliğini desteklemek.

- Proje kapsamında yiyecek içecek sektöründe belirlenen servis yöneticisi (seviye 5), bar görevlisi (seviye 4) ve servis görevlisi (seviye 2-3-4) meslek gruplarında, Ulusal Mesleki Yeterliliklere göre hazırlanacak teorik ve uygulamalı sınavlara tabi tutulan işgörenlerin nitelikli eleman olarak işgücü piyasasına dahil edilebilirliğini kolaylaştırmaktır.

3.3. Çalışanlar için Projenin Önemi

Ülkemizin temel sorunlarından biri, eğitim ile istihdam arasındaki ilişkinin uyumsuzluğu nedeniyle, genç nüfusun iş piyasasının ihtiyaç ve beklentilerine uygun nitelik kazandırılmamasıdır. Ayrıca, Turizm sektörü yoğun bir emek yatırımı gerektirmektedir. Turizm sektörü, toplam istihdama büyük katkı sağlayan ve ülke ekonomisinin büyümesinde önemli paya sahip olan bir sektördür. Dünya Turizm Örgütü'ne göre turizm; ülkelerin %83'ünde ilk beş ihracat kalemi arasında yer alırken, ülkelerin %38'inde de en önde gelen döviz kaynağıdır.

Hizmet endüstrisi olan turizmde "insan" temel ögedir. Sürdürülebilir kaliteli hizmet, nitelikli eleman ile gerçekleşmektedir. Turizm sektöründe de nitelikli işgücü açığı bulunmakla birlikte, eğitim kurumlarından mezun olan bireylerin sahip olduğu yeterliliklerle işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikler arasında büyük farklılıklar bulunmaktadır.

Turizm sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikte işgücünün yetiştirilerek, mesleki eğitim ile istihdam arasında doğru ilişkinin kurulmasında, ulusal meslek standartlarının belirlenmesi, mesleki eğitim ve öğretim programlarının meslek standartları doğrultusunda yeniden oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikler sürekli değişmektedir. Mesleki eğitimin güncel ihtiyaçlara göre temin edilmesi sağlansa bile, mezun olmuş işgücünün yeni mesleklerde iş bulabilmesi, özellikle değişen teknolojiye uyum sağlayabilmesi için yeni beceriler edinmesi ve sürekli kendini yenileyerek yetkinliklerini geliştirmesi gerekmektedir. Ulusal meslek standartlarına dayalı ölçme-değerlendirme sonucunda ise bireyler, çeşitli alanlarda sahip oldukları yeterlilikleri belgeleme imkanı bulabilmektedir.

Meslek standartlarına ve yeterliliklere dayalı belgelendirmenin yapılması sonucunda işgörenlere sağlanacak avantajlar:

- Mesleki bilgi-beceri ve yetkinliklere göre gerçekleştirilen sınav sonucunda alınan MYK belgesi kişiye, bir işe başvururken sahip olduğu bilgi, beceri ve yetkinlik seviyesini sergileme olanağı sağlayacaktır.
- Meslek standartları ve yeterliliklere göre yapılacak sınavlar kişiye, yeni bir iş öğrenme ya da iş değiştirme durumunda neleri öğrenmesi ve kendini nasıl geliştirmesi gerektiğini öğretecektir.
- Turizm sektörü, çok çeşitli mesleklerin yer aldığı ve alaylı dediğimiz, örgün eğitim almamış ancak sektörde uzun yıllar çalışarak belli yeterliliklere sahip bireylerin istihdam edildiği bir sektördür. Belgelendirme sistemi ile birlikte alaylı çalışan kişiler meslek standartları ve yeterliliklerine göre niteliklerini belgelendirme fırsatı bulabileceklerdir.
- ATSOMESEM'den alınacak "Mesleki Yeterlilik Belgesi" ve ilgili kurumdan alınacak "Europass Dil Pasaportu" ile birlikte AB ülkelerinde niteliklerine uygun işlerde istihdam fırsatı elde etmesi kolaylaşacaktır.
- İşgörenlerin önceki öğrenmeleri "Hayat Boyu Öğrenme" kapsamında ulusal düzeyde ve AB kapsamında tanınmış ve belgelendirilmiş olacaktır.
- Sektörde yatay ve dikey mesleki kariyer hareketlilikleri kolaylaşacaktır.
- Sektör tarafından kabul görececek belgeye sahip olacaklar ve nitelikleri doğrultusunda ücret elde edeceklerdir.
- Ayrıca işletmeler, Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip bireyleri istihdam ettikleri takdirde, 6111 sayılı Kanun kapsamındaki şartlara göre 12 aydan 54 aya varan süreyle sigorta primi işveren teşviğinden yararlanabilecektir. Bunun sonucunda ise "Mesleki Yeterlilik Belgesi"ne sahip bireylerin istihdamı kolaylaşacaktır.

3.4. Proje Ortakları ve İştirakçiler

Alanya Ticaret ve Sanayi Odası, Manavgat Ticaret ve Sanayi Odası, Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası ve Bodrum Ticaret Odası

Projenin hazırlanması aşamasında Proje kapsamında ulusal yeterlilikleri belirlenecek ve sınav sistemi kurulacak meslek gruplarına ilişkin gerekli analiz çalışmaları ile projeye teknik destek sağlamış olup, projenin uygulama aşamasında buldukları illerde düzenlenecek bilgilendirme toplantılarının organizasyonunu ve ATSO bünyesinde kurulumu tamamlanacak Test Merkezi'nin resmi açılışını takiben sürdürülebilirlik ve yaygınlaştırma faaliyetleri kapsamında bir şubesinin Oda bünyelerinde açılmasına ilişkin gerekli çalışmaları yaparak projenin hedefine ulaşmasında büyük rol üstleneceklerdir.

Tüm Gastronomi Yöneticileri Derneği (TGyD)

Yiyecek ve içecek ile ilgili gıda sektörüne yön veren Tüm Gastronomi Yöneticileri Derneği proje hazırlık aşamasında Yiyecek ve içecek sektörüne ilişkin Akdeniz Bölgesi özelinde gerekli istatistikleri sağlayarak, Ulusal yeterlilikleri belirlenecek ve sınav sistemi kurulacak meslek gruplarının belirlenmesinde teknik destek sağlamış olup, uygulama aşamasında Program, Ulusal Yeterlilik, Soru Hazırlama ve Soru Değerlendirme Komiteleri için birer temsilci görevlendirmek, belirlenen meslek gruplarında düzenlenecek uygulamalı sınavların gözetimi ve denetimini gerçekleştirmek ve en önemlisi Projenin sürdürülmesi ve yaygınlaştırılması sürecinde üyelerini ve sektör temsilcilerini test merkezine yönlendirecek olmasıdır.

Profesyonel Otel Yöneticileri Derneği (POyD)

POyD Mesleki Standartların belirlenmesi ve gelişmiş turizm ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de turizm mesleğinde sertifikasyona geçilmesine yönelik yapılan çalışmalara destek vermektedir. Ulusal yeterlilikleri belirlenecek ve sınav sistemi kurulacak meslek gruplarının belirlenmesinde teknik destek sağlamış olup, uygulama aşamasında Program, Ulusal Yeterlilik, Soru Hazırlama ve Soru Değerlendirme Komiteleri için birer temsilci görevlendirerek test merkezinin kurulması için büyük destek verecektir.

İştirakçiler

Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu

Ulusal yeterlilikleri belirlenecek ve sınav sistemi kurulacak meslek gruplarının belirlenmesinde projeye teknik destek sağlamış olup, Sınav Uygulama ve Değerlendirme Komitesi'nde görev alacak kişilere sınav ölçme ve değerlendirme yöntemleri konusunda eğitim seminerleri düzenleyecektir.

Türkiye İş Kurumu Antalya İl Müdürlüğü

Projenin, uygulama döneminde bölgedeki turizm sektöründe çalışan işgücü potansiyelinin durumu ve mesleki önceliklerin belirlenmesinde ortak çalışmalar yapmak; Projenin sürdürülebilirlik ve yaygınlaştırma faaliyetleri için ortaklaşa bilgilendirme toplantıları yapmak, Test Merkezi'nin kurulmasını takiben bölgede tespit edilen işsizlerin düzenlenecek sınavlara girmesi için web sayfasında ve ilan panolarında gerekli duyuruları yaparak proje bilinirliğini katkıda bulunacaktır.

3.5. Proje Faaliyetleri

3.5.1. Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması

Proje kapsamında ulusal yeterlilikleri belirlenecek meslekler yiyecek ve içecek hizmetleri alt sektöründe bulunan servis görevlisi (Seviye 2-3-4), servis yöneticisi (Seviye 5), bar görevlisi (Seviye 4) meslekleridir. Bu meslek grupları proje ortakları ve paydaşlarla yapılan toplantılar ve sektörel analizler ışığında belirlenmiş olup, seviyeler ise teklif çağrısının başvuru rehberinde belirlenen kriterlere ve sektörün ihtiyaç analizlerine bağlı kalınarak oluşturulmuştur.

Bu faaliyetin temel amacı, servis görevlisi (Seviye 2-3-4), servis yöneticisi (Seviye 5), bar görevlisi (Seviye 4) meslek gruplarında öğrenme çıktıları için ulusal yeterlilikler oluşturmak, eğitim ve deneyim yoluyla kazanılan kişisel öğrenme çıktılarının öğrenim görülen yerler ve çalışılan işyerinden bağımsız olarak belgelendirilmesini sağlamak, hayat boyu öğrenmeyi desteklemek ve öğrenmeye ulaşmayı, öğrenmede ilerlemeyi, öğrenmenin tanınmasını ve kıyaslanabilirliğini sağlamaktır. Ulusal Yeterlilik Hazırlama Komitesi proje sahibi, ortakları, iştirakçileri ve konusunda uzman temsilcilerden oluşmaktadır.

Ulusal Yeterlilik Komitesi tarafından taslak olarak hazırlanan ulusal yeterlilikler, kabul edilmesi için MYK'ya gönderilecektir. En az 30 gün süreyle MYK'nın internet sitesinde kamuoyunun görüşüne sunulacak taslak ulusal yeterliliklere alınacak görüşler doğrultusunda son hali yine Ulusal Yeterlilik Komitesi tarafından verilecektir. MYK'nın ilgili organları olan Daire Başkanlığı, Sektör Komitesi ve Yönetim Kurulu tarafından uygun bulunacak taslakların ulusal yeterlilik olarak kabul edilmesini takiben ölçme, değerlendirme ve belgelendirme sistemi kurulacaktır.

3.5.2. Komitelerin Kurulması

Proje kapsamında soru hazırlama, sınav değerlendirme ile program komitesi olmak üzere üç komite oluşturulacaktır.

Soru Hazırlama Komitesi: Projede belirlenen mesleklere ilişkin hazırlanan ulusal yeterliliklerin MYK tarafından onaylanmasını takiben proje ekibi tarafından oluşturulacaktır. Ulusal yeterlilikleri belirlenmiş mesleklere ilişkin teorik sınav soruları ve cevap anahtarları ile pratik sınava yönelik dereceleme ölçekleri ve değerlendirme rehberleri komite tarafından hazırlanacaktır. Sınav materyalleri komite tarafından hazırlandıktan sonra onay için MYK'ya gönderilecektir. MYK tarafından onaylanan sorular soru bankasına dahil edilecektir ve sınavlarda kullanılacaktır.

Sınav Değerlendirme Komitesi: Proje kapsamında düzenlenecek pilot sınav uygulamasında görev almak üzere bir sınav değerlendirme komitesi oluşturulacaktır. Pilot uygulamada proje hedefi olan 3 meslek 5 yeterliliğe yönelik her seviyeden 28 kişi olmak üzere toplam 140 kişiye pilot sınav uygulaması yapılacak ve bu kişilere belge verilecektir.

Program Komitesi: TS EN ISO/IEC 17024 Standardı'nın geliştirilmesi ve sürdürülmesi için, standardın uygulanmasını sağlayacak program komitesi oluşturulacaktır. Bu komite belgelendirme sisteminin oluşturulmasından ve bu sistemin geliştirilmesinin sürdürülmesinden sorumlu olacaktır.

3.5.3. Bilgilendirme Toplantılarının Düzenlenmesi

Türkiye'de meslek standartlarına uygun olarak belirlenmiş ulusal yeterliliklerin oluşturulması ve bu yeterliliklere göre sınav yapılması olgusu henüz kamuoyu tarafından fazla bilinen bir konu değildir. Projenin en önemli hedeflerinden birisi de konuyla ilgili hedef gruplar ve nihai faydalanıcıların olduğu kadar kamuoyunun da farkındalığını ve bilgi düzeyini arttırmaktır. Bu itibarla, proje ortaklarının buldukları bölgelerde Antalya, Alanya, Manavgat, Fethiye ve Bodrum'da tüm paydaşların katılımlarıyla bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir.

3.5.4. ATSO Mesleki Sınav ve Sertifikasyon Merkezi'nin (ATSOMESEM) Kurulması ve Türkiye Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) Akreditasyon Süreci

İcra döneminin en önemli faaliyeti ATSOMESEM'in kurulmasına yönelik çalışmaların yürütülmesidir. ATSOMESEM'in altyapısı ISO 17024 Standardı esas alınarak oluşturulacaktır. Yapılacak hazırlıklar ve faaliyetler standardın gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilecektir. Tüm faaliyetler başarıyla tamamlandıktan sonra belgelendirme kuruluşu olarak akredite edilmek üzere Türkiye Akreditasyon Kurumu'na (TÜRKAK) başvuru yapılacaktır.

Böylece ATSOMESEM, TÜRKAK tarafından akredite bir merkez olarak ölçme, değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerini öncelikli olarak turizm sektörünün alt sektörü olan yiyecek-İçecek hizmetlerinde uygulamaya başlayacaktır.

3.6. Projenin Yaygınlaştırılması ve Sürdürülebilirliği

Proje kapsamında düzenlenecek bilgilendirme toplantıları ve basın toplantılarına sektör temsilcileri, meslek örgütleri, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarından temsilciler bir araya getirilerek meslek standartlarını ve ulusal yeterlilikleri temel alan objektif bir ölçme, değerlendirme ve belgelendirme sisteminin ve sertifikalı eleman çalıştırmanın önemi vurgulanarak ortak bir bilinç yaratılacaktır. Böylelikle projenin sonlanmasını takiben proje çıktılarının tüm yerel paydaşlar tarafından sahiplenilmesi ve ortak çalışmalarla farkındalığın oluşması sağlanacaktır.

Kurulacak ATSO Mesleki Sınav ve Sertifikasyon Merkezi (ATSOMESEM), projenin uygulama döneminde pilot çalışma alanını öncelikli olarak Akdeniz ve Ege Bölgesi olarak belirlenmiştir. Proje sonunda kurulacak olan ATSOMESEM'in, Akdeniz ve Ege Bölgeleri'nde şubeleri öncelikle Alanya, Manavgat, Fethiye Ticaret ve Sanayi Odaları ile Bodrum Ticaret Sanayi Odası'nda açılacaktır. Proje tamamlandıktan sonra ATSOMESEM, turizm sektörünün alt sektörü olan yiyecek-İçecek sektöründe tüm Türkiye'de ilk ve tek sınav merkezi olarak hizmet vermeye başlayacak ve Türkiye'deki diğer hedef kitle ve nihai faydalanıcılara daha etkin hizmet verecektir.

Bu yayın Avrupa Birliği'nin mali desteği ile hazırlanmıştır. Yayının içeriğinden yalnız Antalya Ticaret ve Sanayi Odası sorumlu olup, hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

This publication is funded by the European Union, The contents of this publication are the sole responsibility of the Antalya Chamber of Commerce and Industry and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

KEY TO EMPLOYMENT: ACCI VOCATIONAL TESTING AND CERTIFICATION CENTER

ATS MESEM

Mesleki Sınav ve
Sertifikasyon Merkezi

KEY TO EMPLOYMENT: ACCI VOCATIONAL TESTING AND CERTIFICATION CENTER

Göksu Mahallesi Gazi Bulvarı No. 531
07310 ANTALYA / TÜRKİYE
T: +90 242 314 37 47 - 48 - 49 - 50
F: +90 242 314 37 38 - 39 - 40

info@atsomesem.org.tr
www.atsomesem.org.tr